

EXPUNERE DE MOTIVE

Începând cu 01 ianuarie 2007, au intrat în vigoare și s-au aplicat prevederile *Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale*, care a modificat substanțial modalitatea de alocare atât a cotelor din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale – articolul 32 din lege, cât și a cotelor și sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale – articolul 33 din lege.

Modificarea a constat în **introducerea, în repartizarea sumelor de la bugetul de stat, menționate mai sus, pentru echilibrarea bugetelor locale, a unui nou pion, al statului. Astfel, a fost introdusă « în ecuație » Direcția Generală a Finanțelor Publice, care are rolul de a transfera banii din contul statului în contul localităților, în două etape, în funcție de sumele ce li se cuvin după formulele de calcul, fiind astfel eliminat, aproape în întregime rolul consiliul județean, singura autoritate județeană deliberativă împuternicită prin Legea administrației publice locale – lege organică – să « hotărască repartizarea pe comune, orașe și municipii cota din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat sau din alte surse » (art.104.alin (1), pct.e) al Legii nr. 215/2001 republicată).** Este evident că numai printr-o formulă de calcul nu se poate sub nici o formă, indiferent de cine o aplică, să se ajungă la o repartizare echilibrată, atâta vreme cât prin echilibrarea bugetelor locale se înțelege și se dorește a se sprijini unitățile administrativ-teritoriale care nu-și pot asigura resursele financiare de care au nevoie pentru satisfacerea nevoilor comunității locale, a populației sale. De aceea, **Legea administrației publice locale a conferit acest atribut, consiliului județean, instituția care cunoaște cel mai bine problemele cu care se confruntă fiecare localitate din județul său, întrucât coordonează toate consiliile locale dintr-un județ și cooperează cu acestea pentru rezolvarea problemelor întregii populații a județului.**

În consecință, nu numai că s-a ajuns să se încalce o lege organică și principiile autonomiei locale, stipulate clar în lege și după care se ghidează administrația publică în orice stat democratic, dar **efectele aplicării, în anul 2007, a modificărilor aduse prin Legea 273/2006 au condus, din păcate, nu la un echilibru bugetar între localități ci, din contră, la mari dezechilibre bugetare, adâncind decalajele economice și sociale dintre localitățile unui județ.** În majoritatea județelor țării s-au înregistrat cazuri de blocare a activității unor primării, din cauza imposibilității asigurării cu surse de finanțare a cheltuielilor bugetare : unele primării au fost puse în situația de a-și vedea programele de investiții publice stopate, alte primării au ajuns chiar să-și trimită funcționarii în concediu fără plată și să-și închidă porțile, dat fiind că în bugetul localității nu mai erau bani nici pentru salarii. Mai mult decât atât, articolul nr. 33 al Legii 273/2006, prevede în repartizarea sumelor de la buget și penalizări pentru unitățile administrativ-teritoriale care nu și-au colectat veniturile: dacă încasează venituri în proporție de 40%, indiferent din ce motiv, primește aproape tot atât. Câtă vreme administrația publică locală nu deține pârghiile necesare atragerii de activități productive aducătoare de venituri, pe acest fond de regres economic întâlnit în mai ales în mediul rural, statul nu poate trece la penalizări care se răsfrâng direct și negativ asupra investițiilor publice.

Ori, aceste situații deosebit de grave, create de niște prevederi legislative - instituite fără o consultare prealabilă a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale - care s-au dovedit a fi greșite, nu pot fi rezolvate decât prin operarea urgentă a unor corecții legislative, astfel încât această stare de fapt să nu se perpetueze și anul viitor.

Prin urmare **considerăm oportună și imperios necesară revenirea la principiile autonomiei locale, consacrate de Legea administrației publice locale, în privința modalității de alocare a surselor de la bugetul de stat destinate echilibrării bugetelor locale, prin redarea consiliului județean a acestui rol.** Totodată, se impune și eliminarea formulei de calcul care a condus la decalaje între localități și la situațiile de criză, menționate anterior, în activitatea unor consilii locale.

Propunerile noastre, privind articolele nr. 32 și 33 din lege, constau în :

I. modificarea articolului nr. 32, prin înlocuirea direcțiilor generale ale finanțelor publice, cu consiliile județene și, respectiv, direcțiile de specialitate ale acestora, precum și majorarea cotei alocată bugetului județului cu 5% (extrem de motivată prin lărgirea substanțială a sferei de activitate atribuită autorităților județene, prin descentralizarea unor domenii sociale, dar fără descentralizarea și a resurselor financiare), astfel :

- Art. 32 „Cote defalcate din impozitul pe venit”, va avea următorul cuprins:

(1) Din impozitul pe venit încasat la bugetul de stat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale se alocă lunar, în termen de 5 zile lucrătoare de la finele lunii în care s-a încasat acest impozit, o cotă de 47% la bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe al căror teritoriu își desfășoară activitatea plătitorii de impozite, o cotă de 18% la bugetul local al județului și o cotă de 22% într-un cont distinct, deschis pe seama consiliului județean, la trezoreria municipiului reședință de județ pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, minicipiilor și al județului.

(2) În execuție, cota de 22% se alocă de către direcțiile de specialitate din aparatul propriu al consiliilor județene în termenul prevăzut la alin.(1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în acest scop în bugetele respective, potrivit prevederilor art. 33 alin. (3)-(5).

(3) Cota de 82% din impozitul pe venit pentru municipiul București se repartizează, în termenul prevăzut la alin.(1), astfel: 23,5% la bugetele locale ale sectoarelor municipiului București, 47,5% la bugetul local al municipiului București și 11% într-un cont distinct deschis pe seama Consiliului General al Municipiului București, pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor și municipiului București.

(4) În execuție, cota de 11% se alocă de către directia de specialitate a Consiliului General al Municipiului București în termenul prevăzut la alin.(1), pentru echilibrarea bugetelor locale ale sectoarelor municipiului București, proporțional cu sumele repartizate și aprobate în bugetele respective.

(5) În situații deosebite, prin legea bugetului de stat, cotele defalcate din impozitul pe venit pot fi majorate. ;

II. modificarea de fond a articolului 33, din aceleași rațiuni și deci eliminând Direcția Generală a Finanțelor Publice și modul aberant de repartizare – respectiv, în două etape, și cu posibilități de penalizare a localităților care nu și-au încasat veniturile în proporție de 100%, fără să se țină cont motivele, de multe ori obiective, care nu le-au permis colectarea veniturilor - astfel încât repartizarea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat să se facă potrivit modelului după care s-a procedat până în 2007, respectiv articolul nr. 29 din OUG nr. 45/2003, după aceleași criterii ce țin de capacitate financiară, suprafață și populație, dar cu consultarea reprezentanților de la nivel local ai statului și ai structurilor asociative, astfel încât să fie eliminată suspiciunea de repartizare după motive subiective, politice, sau de

altă natură decât aceea de a sprijini acele investiții, prioritare din punct de vedere al interesului cetățeanului, în localitățile care nu dispun de suficiente resurse :

- Art. 33 „Alocarea cotelor și sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat”, va avea următorul cuprins:

(1) Pentru finanțarea cheltuielilor publice prevăzute la art. 6, precum și pentru echilibrarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale, prin legea bugetului de stat se aprobă sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pe ansamblul județului, respectiv al municipiului București.

(2) Sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, destinate echilibrării bugetelor locale, vor fi repartizate pe județe, în funcție de următoarele criterii:

a) capacitatea financiară calculată în funcție de impozitul pe venit încasat pe locuitor, în proporție de 70% din sumele defalcate;

b) suprafața județului, în proporție de 30% din sumele defalcate.

(3) Din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat, și din cota de 22% prevăzută la art. 32 alin.(2), o cotă de 27% se alocă bugetului propriu al județului, iar diferența se repartizează pe comune, orașe și municipii prin hotărâre a consiliului județean, după consultarea primarilor și cu asistența tehnică de specialitate a direcției generale a finanțelor publice județene, în funcție de următoarele criterii:

a) capacitatea financiară calculată în baza impozitului pe venit încasat pe locuitor, în proporție de 30% ;

b) suprafața din intravilan a unității administrativ-teritoriale, în proporție de 30%;

c) populația unității administrativ-teritoriale, în proporție de 25%;

d) alte criterii stabilite prin hotărâre a consiliului județean, în proporție de 15 %, care să asigure cu prioritate susținerea programelor cu finanțare externă, care necesită cofinanțare locală;

(4) Consultarea primarilor se face de către o comisie constituită la nivelul fiecărui județ, formată din:

a) președintele consiliului județean, în calitate de reprezentant al Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România;

b) prefectul județului;

c) reprezentantul la nivel județean al Asociației Municipiilor din România, desemnat de către respectiva asociație;

d) reprezentantul la nivel județean al Asociației Orașelor din România, desemnat de către respectiva asociație;

e) reprezentantul la nivel județean al Asociației Comunelor din România, desemnat de către respectiva asociație;

f) directorul general al direcției generale a finanțelor publice județene.

(5) Pentru Municipiul București, din cota de 11% prevăzută la art. 32 alin.(4), se alocă o cotă de 25% pentru bugetul propriu al municipiului București, iar diferența se repartizează pe sectoarele municipiului București, prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București, după consultarea primarilor de sector, și cu asistența tehnică de specialitate a Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București, în funcție de aceleași criterii de la alin.(3);

(6) a) Criteriul privind capacitatea financiară stabilit pentru repartizarea pe unități administrativ-teritoriale a sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată și a cotelor defalcate din impozitul pe venit, se calculează potrivit următoarei formule de calcul :

$$SD_u = \frac{\frac{I_j : P_j}{I_u : P_u} \times \frac{P_u}{P_j}}{\sum_{u=1}^n \left[\frac{I_j : P_j}{I_u : P_u} \times \frac{P_u}{P_j} \right]} \times SD_j,$$

în care:

SDu - sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pe unitate administrativ teritorială

SDj - suma defalcată din taxa pe valoarea adăugată repartizată pe total județ potrivit acestui criteriu

Ij - impozitul pe venit, la nivelul județului

Pj - populația județului

Iu - impozitul pe venit încasat la nivelul unității administrativ-teritoriale

Pu - populația unității administrativ-teritoriale

b) aceeași formulă se utilizează și pentru repartizarea sumelor rezultate din cota defalcată de 22% din impozitul pe venit care se repartizează pentru echilibrarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale, înlocuindu-se SDu și SDj cu :

SCDu – sumă din cota defalcată din impozitul pe unitate administrativ-teritorială

SCDj – sumă din cota defalcată din impozitul pe venit la nivelul județului după deducerea sumei cuvenite bugetului propriu al județului ;

O dată cu aceste modificări stringente, sunt necesare și alte modificări în urma constatării și a altor prevederi din aceeași lege, care trebuie aliniate la realitățile existente și cu care se confruntă, în mod direct, instituțiile administrației publice, județene și locale, pe parcursul unui an bugetar : este vorba de prevederile stipulate la articolul nr. 48, alineatul (1) și la articolul nr. 49, alineatul (7).

În primul caz, la art. 48, alin. (1) se stipulează că *“în situația în care (...) din motive obiective, implementarea unui proiect de investiții nu se poate realiza conform proiecției bugetare”*, se poate aproba *“redistribuirea fondurilor între proiectele înscrise în programul de investiții”*. Ori, în realitate, cel puțin în ultimii ani, administrația publică a fost nevoită să nu-și mai respecte programele de investiții, planificate la începutul anului bugetar, din cauza efectelor calamităților naturale care au impus o altă prioritizare a lucrărilor de investiții la obiectivele publice. Dat fiind că, în aceste cazuri, nici sprijinul acordat de la bugetul statului, din Fondul de rezervă aflat la dispoziția Guvernului, nu a fost niciodată suficient pentru a acoperi, în întregime, valoarea pagubelor ce trebuiau remediate la nivelul infrastructurii, **propunem redistribuirea fondurilor necheltuite pentru obiective de investiții noi, ce apar pe parcursul exercițiului bugetar, și deci modificarea alineatului (1) al articolului nr. 48 astfel :**

- Art. 48 „Monitorizarea de către ordonatorii principali de credite a proiectelor de investiții”, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

(1) **În situația în care, pe parcursul execuției bugetare, din motive obiective, implementarea unui proiect de investiții nu se poate realiza conform proiecției bugetare, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale pot propune autorităților deliberative, aprobarea redistribuirii fondurilor pentru alte proiecte de investiții.**

În cazul alineatului (7) al articolului nr. 49, care stipulează efectuarea virărilor de credite bugetare începând cu trimestrul al III-lea al anului bugetar, propunem eliminarea acestuia din următoarele motive absolut obiective, inspirate din practică : **în primele trimestre ale anului, creditele nu pot fi apreciate cu exactitate pe fiecare articol și pe fiecare alineat în parte, motiv pentru care alineatul (7) al articolului nr. 49 este inutil și trebuie eliminat.**

Având în vedere toate aceste argumente, bazate pe realitățile întâlnite la nivelul administrației publice locale, solicităm dezbaterea modificărilor propuse la Legea nr. 273/2006, în procedură de urgență, motivând aceasta prin necesitatea eliminării cât mai rapid a efectelor dezastruoase create la nivelul administrației publice locale, prin adâncirea decalajelor economice și sociale între unitățile administrativ-teritoriale.

Inițiatori: Deputat PSD, Victor SANDA

Deputat PSD AUREL VLAH

Deputat PSD STAN ION HOȚEL

Deputat PC. DAMIAN FLOREA

DEPUTAT PC SERGIU ANDON

DEP. INSEP. MARIUS STACONESCU

Dep ARM TRIFAN

Dep Dan Moesescu

Dep. ind. LARI TOGA

Dep. ind. Olguta Cocea - Cocea

Dep. ind. GIORGIO MIRCIU - Mircea